

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
21 iulie 2026**

Probă scrisă

**LB. ȘI LIT. MAGHIARĂ MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, PED. PREȘC.,
METODICA PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR ÎN LB. MAGHIARĂ MATERNĂ ȘI ÎN LB. ROMÂNĂ ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR**

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

A. Limba și literatura maghiară maternă (20 de puncte)

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszoljon a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldja meg a feladatokat!

Hol volt, hol nem volt, volt a világon egy király, annak volt egy gyönyörű szép leánya, de az a leány olyan nyelven volt, hogy senki nemcsak meghaladni, hanem megközelíteni se tudta a szájasságban. Akárkivel akármiről beszélt, mindig csak az övé lett az utolsó szó. Búsult ezen a nagy nyelvességen a király, kivált, ha látta, hogy a többi király- és hercegisasszonyok soha egy rossz szót, egy káromkodást ki nem eresztenek a szájukon, az ő leányától meg mást se lehet hallani soha. Ezenkívül az is bántotta, ha elgondolta, hogy hogy tegyen ezzel valami becsületes embert szerencsétlenné, hisz aki elveszi, csak keserűség lesz az élete. Utoljára gondolt egyet.

– No, leányom – mondta a leányának –, kihirdettem az országban, hogy aki téged le tud nyelvelni, annak adlak feleségül.

A leány még megörült neki, ahelyett, hogy megszontyorodott volna rajta.

– Jó lesz biz a, felséges atyám, legalább nem lesz olyan alamuszi tedd ide, tedd oda uram.

A király látta, hogy csakugyan nincs más mit tenni, hát kihirdette, hogy aki rá tud arra menni – mikor az ő leányával beszél –, hogy nem a leányé, hanem az övé legyen az utolsó szó, annak adja feleségül fele királyságával együtt.

Mentek aztán szerencsét próbálni mindenféle emberek: hercegek, grófok, nagy süvegű tótok, de egyik se tudott kettőt se szólani a kisasszonyhoz.

Meghallotta azt három sváb fiú is, ők is elindultak, hogy megpróbálják, mire mennek. Ha nyernek, jó lesz; ha nem nyernek, se káruk, se hasznuk benne. A legkisebb fiú eszelős volt, a bátyjai el se akarták vinni.

– Ne is gyere te, Jankó, úgyse lesz az a kisasszony a tied.

– Csak azért is elmegyek, majd ott megvállik, hány zsákkal telik, kié lesz a királykisasszony!

Mentek, aztán mendegéltek, a két bátyja már nagyon elhagyta Jankót, mert az akármilyen látott úton-útfélen, mindent felszedett. Egyszer talált egy tojást; elkezd kiabálni a bátyjai után:

– Gyertek csak, hé! Mit találtam!

A két bátyja azt gondolta, hogy legalábbis egy véka aranyat-ezüstöt talált, viasszaladtak nagy lóhalálába, hát látják a tojást. No iszen nekiestek Jankónak, úgy elverték, mint a kétfenekű dobót, azután otthagyták. Jankó is feltápáskodott, eltette a tojást, ment utánok. Kevés idő múlva megint talált egy rossz szeget, megint elkezdett kiabálni:

– Hát most mit találtam, gyertek csak!

Azok megint viasszaladtak, hogy isten tudja, mit talált, mit nem Jankó!

Hát látják a rossz szeget, no ezért megint jól helybehagyták. Jankó eltette a szeget is. Harmadszor meg talált egy rakás ganéjt, akkor is kiabált, de rá se hederítettek. Jankó eltette azt is a sipkájába. Ment aztán a bátyjai után, de azok már úgy elhagyták, hogy mire a palotához ért, azok már visszafelé jöttek nagy szomorúan.

– Ne is menj te oda be, úgyse lesz az a tied – mondták Jankónak.

– Már mért ne lehetne az az enyim?

– Csak. Nincs hozzávaló eszed.

– Hm! Csaknak zsák kell, papnak ágy kell. Azért is megmutatom, hogy az enyim lesz!

– Nem éred meg hajasan, kopaszon is bajosan.

De Jankó csak bement. Mindjárt beszédbe eredt a kisasszonnyal:

- *De piros a kisasszony!*
- *Tűz ég ám bennem!*
- *Itt egy tojás, süssük meg nála.*
- *Lyukas ám a serpenyő!*
- *Itt egy szeg, foltozzuk be vele.*
- *Igen biz a ganéjt!*
- *Az is van itt egy sipkával!*

No, erre a kisasszony egy szót se tudott szólani, hozzá kellett neki menni a bolondhoz.

Másnap megesküdték, nagy lakodalmat tartottak, máig is élnek, ha meg nem haltak.

(Arany László: Magyar népmesék – A nyelves királykisasszony)

1. Szótagolja a következő szavakat!
szájasságban; kétfenekű **2 pont**
2. Illessze a -ból/-ből toldalék megfelelő alakját a *keserűség* és *ganéj* szavakhoz! **2 pont**
3. Értelmezze a *tedd ide, tedd oda* és *elverték, mint a kétfenekű dobot* kifejezéseket! **2 pont**
4. Írjon ki a szövegből egy felkiáltó és egy kijelentő mondatot! **2 pont**
5. Adja meg a *megszontyorodott* szó egy ellentétes, illetve egy rokon értelmű párját! **2 pont**
6. Mutassa be a legkisebb sváb fiút a szöveg alapján! **2 pont**
7. Mutassa be kezdeti hiányállapotot/konfliktushelyzetet! **2 pont**
8. Mutassa be 10–15 mondatban a népmese műfaji sajátosságait! Kijelentéseit példákkal támassza alá! **6 pont**

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (20 de puncte)

Citiți cu atenție următorul text:

Faptele sunt foarte importante pentru oamenii de știință, iar eu asta vreau să mă fac când voi fi mare. Preferatele mele sunt faptele din natură. Mai ales cele care îi fac pe oameni să spună «nu se poate».

De exemplu, faptul că ghepardul poate alerga cu o sută zece kilometri pe oră. [...]

Vreau să devin om de știință specialist în animale. Nu știu exact în care anume. Acum îmi plac mult lilieci. Îmi mai plac gheparzii, pisicile, câinii, șerpii, șobolanii și lamantinii. Sunt și astea niște posibilități.*

Îmi plac și dinozaurii, numai că ei au murit cu toții. O vreme, prietena mea, Marisol, și cu mine voiam amândoi să ne facem paleontologi și să căutăm fosile de dinozauri. [...]

Faptele sunt mult mai bune decât poveștile. Nu poți vedea o poveste. N-o poți ține în mână ca s-o măsoari. [...]

Poveștile nu sunt decât minciuni, în fond. Iar mie nu-mi place să fiu mințit.

(Katherine Applegate, *Crenshaw*)

*lamantin - gen de mamifere cetacee asemănătoare cu foca, care trăiesc în regiunile tropicale din America Centrală și din Africa

Scriveți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul de mai sus:

1. Despărțiți în silabe următoarele cuvinte din textul dat: *știință, exact*. **2 puncte**
 2. Precizați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în fragmentul dat: *voiam* și *dinozauri*. **4 puncte**
 3. Alcătuiți un enunț în care substantivul *oameni* să aibă funcția sintactică de subiect. **2 puncte**
 4. Transcrieți, din fragmentul dat, a doua propoziție principală. **2 puncte**
 5. Redactați un text de maximum o pagină, în care să prezentați mesajul unei creații literare despre natură și viețuitoare, aparținând genului liric, incluse în programa de concurs. **10 puncte**
- În elaborarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:
- definirea conceptului de *gen liric*;
 - precizarea a două trăsături ale *genului liric*, existente într-una dintre creațiile literare despre natură și viețuitoare, incluse în programa de concurs;
 - prezentarea detaliată a uneia dintre cele două trăsături precizate, prin valorificarea textului literar ales;
 - exprimarea unui punct de vedere argumentat cu privire la mesajul poeziei despre natură și viețuitoare selectate, cu exemplificare corespunzătoare.

Probă scrisă la lb. și lit. maghiară maternă, lb și lit. română și univ. pt. copii, ped. preșc., metodică predării activităților în lb. maghiară maternă și în lb. română în învățământul preșcolar (învățământ preșcolar în limba maghiară maternă)

Varianța 1

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul textului este la alegere.

Pentru **conținutul** textului veți primi **7 puncte**, iar pentru **redactarea** acestuia veți primi **3 puncte** (*organizarea ideilor în scris și utilizarea limbii literare – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 1 punct; ortografie, punctuație, așezare în pagină, lizibilitate și încadrare în limita de spațiu indicată – 1 punct*).

SUBIECTUL al II-lea

(20 de puncte)

Pedagogie preșcolară

Mutassa be a környezet szerepét, mint a személyiségfejlődés külső tényezőjét óvodás korban 1–2 oldalas értekezésben!

Értekezése megírásakor vegye figyelembe a következő szempontokat:

- a környezet fogamlának meghatározása az óvodai oktatás sajátosságaira vonatkozóan;
- 2 olyan fejlődési környezet bemutatása, melyek hozzájárulnak a személyiség kialakulásához és fejlődéséhez óvodáskorban;
- az egyik bemutatott fejlődési környezet leírása, az óvodáskorra vonatkoztatva
- egy érvekkel és az óvodáskorra vonatkozó példákkal alátámasztott vélemény megfogalmazása a környezetnek, mint a személyiségfejlődés külső tényezőjének szerepéről!

Megjegyzés: A szempontok sorrendje tetszőleges. Az értekezés tartalma 15 pontot ér. Pontot ér a logikus gondolatmenet és a szakkifejezések használata – 2 pont, elemzési és érvelési készség – 1 pont, helyesírás, rendezettség, olvashatóság – 1 pont, szövegterjedelem betartása – 1 pont.

A szövegszerkesztés pontszám csak akkor szerezhető meg, ha az értekezés terjedelme legalább egy oldal.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării activităților în limba maghiară maternă în învățământul preșcolar

(15 puncte)

Az érvényben levő koragyermekkori curriculumnak megfelelően a nyelvi-kommunikációs fejlődés, az olvasás és írás alapozása terület fejlődési dimenziói szerint az óvodáskorú gyermektől elvárt viselkedésmutatók a következők:

A fejlődés dimenziói	A gyermek viselkedésmutatói:
<i>Szóbeli közlések különböző kommunikációs kontextusban</i>	2.1 képes gondolatai, érdeklődése, szükségletei, tettei, saját érzelmei egyértelmű kifejezésére; 2.2 tiszteletben tartja a beszéd szabályszerűségeit a különféle kommunikációs kontextusokban; 2.3 szóincse folyamatosan gazdagodik.

MI SZETERNÉK LENNI? MILYEN SZERETNÉK LENNI?

A téma leírása

Jogaink és kötelezettségeink, a személyes és szakmai fejlődésre vonatkozó gondolataink és törekvéseink feltárása.

Bevezetés a játék, a munka, a tanulás, a természet világába, ezek személyes és társadalmi jellegének, illetve értékének tudatosítása.

Bevezetés a foglalkozások/mesterségek, illetve általában a z emberi tevékenységek világába a saját készségek, képességek, értékek felfedezése és az önbecsülés ösztönzése érdekében.

(Részlet a koragyermekkori nevelés curriculumából, jóváhagyási szám: 5596/16.12.2019)

Tervezzen egy tevékenységet egy, a fenti tantervrészletből választott viselkedésmutató megvalósítására a *Mi szeretnék lenni? Milyen szeretnék lenni?* éves téma keretén belül egy 5–6 éves korosztályú csoportban!

Figyeljen a következő szempontokra:

a) Az adott korosztálynak megfelelő tevékenység kiválasztása	2 pont
b) A műveletesített feladatok pontos megfogalmazása	3 pont
c) A tevékenységhez választott módszerek, eljárások	2 pont
d) A tevékenység felépítése a módszertani követelményeknek megfelelően	4 pont
e) A tevékenység mozzanatainak bemutatása	4 pont

B. Metodica predării activităților în limba română în învățământul preșcolar (15 puncte)

a) Definiți conceptul de *convorbire*, ca modalitate specifică de realizare a unor activități didactice în educația timpurie. **5 puncte**

b) Prezentați desfășurarea unei activități de *convorbire* pentru grupa de vârstă 3-4 ani, domeniul experiențial *Științe*, tema anuală de studiu *Când/cum și de ce se întâmplă?*. **10 puncte**